

3 (11) 2016

Ekonomia XXI Wieku

Economics of the 21st Century

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2016

Redakcja wydawnicza: Aleksandra Śliwka
Redakcja techniczna: Barbara Łopusiewicz
Korekta: Barbara Cibis
Łamanie: Adam Dębski
Projekt okładki: Beata Dębska

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania
znajdują się na stronach internetowych Wydawnictwa
www.pracenaukowe.ue.wroc.pl
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Publikacja udostępniona na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 Polska
(CC BY-NC-ND 3.0 PL)

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2016

ISSN 2353-8929
e-ISSN 2449-9757

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Zamówienia na opublikowane prace należy składać na adres:
Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
ul. Komandorska 118/120, 53-345 Wrocław
tel./fax 71 36 80 602; e-mail: econbook@ue.wroc.pl
www.ksiegarnia.ue.wroc.pl

Druk i oprawa: TOTEM

Spis treści

Wstęp	9
Katarzyna Żukrowska: Powiązania liberalizacyjne rynków z różnych regionów / Liberalization ties of markets from different regions.....	11
Agnieszka Piekutowska: Wolny handel a migracje: wpływ liberalizacji wymiany handlowej na międzynarodowy przepływ siły roboczej / Free trade vs. migration: the impact of trade liberalization on the international movement of labor force	25
Wojciech Zysk: Wolny handel a ekonomia współdzielenia. W kierunku nowego systemu gospodarowania / Free trade vs. sharing economy. Towards a new management system	37
Jerzy Dudziński: <i>Manufacture to Manufacture Terms of Trade</i> w XX i XXI wieku. Tendencje i determinanty / Manufacture to manufacture terms of trade in the 20 th and 21 st centuries.Tendencies and determinants.	48
Wioletta Nowak: Gospodarki wschodzące jako główni partnerzy handlowi najsłabiej rozwiniętych krajów świata / Emerging economies as major trading partners for the least developed countries.....	59
Edward Molendowski, Łukasz Klimczak: Procesy liberalizacji handlu państw Bałkanów Zachodnich a zmiany w jego strukturze produktowej / Processes of trade liberalisation in the Western Balkans and changes in its product structure.....	71
Eric Ambukita: Wymiana handlowa Francji z krajami Afryki ze szczególnym uwzględnieniem Afryki Subsaharyjskiej / French trade with African countries with a special emphasis on Sub-Saharan Africa	86
Konrad Czernichowski: Integracja gospodarcza w ramach wspólnego rynku Afryki Wschodniej i Południowej (COMESA) / The economic integration within the common market for Eastern and Southern Africa (COMESA)	97
Bartosz Fortuński: Wpływ handlu zagranicznego Unii Europejskiej na rzeczywistą emisję CO ₂ / Impact of the European Union foreign trade on actual CO ₂ emissions.....	109
Monika Fiedorczyk: Sanckje ekonomiczne a wymiana handlowa Rosji w warunkach kryzysu gospodarczego / Economic sanctions and Russian foreign trade in the economic crisis conditions.....	121
Tomasz Wierzejski: Kryzys w handlu z Rosją a dywersyfikacja polskiego eksportu żywności / Crisis in trade with Russia vs. diversification of Polish food exports	132
Jacek Pera: Bilans ryzyka TTIP w zakresie liberalizacji handlu produktami rolno-spożywczymi w modelu CGEM–GTAP / Balance of the TTIP risk	

relating to freeing the trade in agri-food products in CGEM–GTAP model	141
Piotr Rubaj: Handel zagraniczny Polski w aspekcie nowych wyzwań w gospodarce światowej / Polish foreign trade in the aspect of new challenges in global economy	158
Bartosz Michalski: Struktura polskiego salda bilansu handlowego w świetle problematyki bezpieczeństwa ekonomicznego / The structure of Polish trade balance in the context of the concept of economic security	172
Justyna Biegańska: Saldo błędów i opuszczeń w bilansie płatniczym Polski. Wstęp do analizy / Net errors and omissions in the balance of payments of Poland. Introduction to the analysis	186
Zbigniew Bentyn: Wpływ przywracania wyjątkowych kontroli granicznych w strefie Schengen na funkcjonowanie europejskich łańcuchów dostaw / Effect of restoration of exceptional border controls in the Schengen area on the functioning of European supply chains	197
Zdzisław W. Puślecki: The impact of the rise of global supply chains on the foreign trade policy / Wpływ wzrostu międzynarodowych łańcuchów dostaw na zagraniczną politykę handlową	208
Marzenna Anna Weresa: Współczesny model polityki innowacyjnej – doświadczenia liderów innowacyjności / Contemporary innovation policy – evidence from the world’s innovation leaders	228
Małgorzata Dziembala: Polityka wspierania innowacyjności w Brazylii i w jej regionach / Policy of supporting innovation in Brazil and its regions ..	240
Tomasz Gutowski: Działalność badawczo-rozwojowa i innowacyjna przedsiębiorstw w kontekście idei zrównoważonego rozwoju / The research, development and innovative activities of enterprises in the context of the idea of sustainable development	249
Marek Wróblewski, Leszek Kwieciński: Innowacyjność firm-lokatorów polskich parków technologicznych – wybrane wyniki badań terenowych / Innovativeness of enterprises located in Polish technology parks – selected results of empirical research	259
Łukasz Puślecki: Znaczenie strategicznych aliansów technologicznych w rozwoju nowych terapii leczniczych w sektorze biofarmaceutycznym / The importance of strategic technology alliances in the development of new medical treatments in the biopharmaceutical industry	275
Jakub Siotor: Państwa nordyckie wobec wyzwań energetycznych Unii Europejskiej / The Nordic countries approach towards the European Union’s energy challenges	286
Małgorzata Makuch: Kontrowersje wokół wdrożenia dyrektywy transgranicznej Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej w Polsce / Controversy around the implementation of the European Parliament and	

---

the Council of the European Union crossborder healthcare directive in Poland	297
Anna Niewiadomska: Aktywność zawodowa osób starszych w wybranych krajach Europy Środkowej / Occupational activity of older people in selected countries of Central Europe	311
Patrycja Krawczyk: Optymalizacja kosztów jako współczesny priorytet sektora MŚP w Polsce / Optimization of costs as a current priority of the SME sector in Poland	327
Olga Dębicka: <i>Cloud computing</i> jako wsparcie rozwoju e-handlu / Cloud computing in the development of e-commerce	335
Olena Shelest: Non-formal education and the labour market performance: a comparative analysis / Edukacja pozaformalna a rynek pracy: analiza porównawcza	346
Agata Kraińska: J.S. Mill i G.S. Becker o równości kobiet i mężczyzn w społeczeństwie / J.S. Mill and G.S. Becker about gender equality in society	367

Wstęp

Artykuły prezentowane w niniejszym numerze „Ekonomii XXI Wieku” poruszają szeroki przekrój problemów współczesnej gospodarki światowej. Przeważająca większość tekstów skupia się na wymianie międzynarodowej, analizując jej bardzo zróżnicowane aspekty – w układzie zarówno przedmiotowym, jak i geograficznym. Pozostałe zaś poświęcone są takim zagadnieniom szczegółowym, istotnym z punktu widzenia nauk ekonomicznych, jak innowacyjność, energetyka, optymalizacja kosztów czy aktywność zawodowa i rynek pracy.

Pierwsze trzy opracowania dotyczą wolnego handlu: powiązań pomiędzy rynkami różnych regionów, wpływu liberalizacji wymiany na przepływ siły roboczej pomiędzy krajami oraz roli swobodnego handlu w kształtowaniu nowego systemu gospodarowania, opartego na współdzieleniu. Z kolei autorzy następnych artykułów ukierunkowali swoje analizy na bieżące tendencje w zakresie *terms of trade*, a także na wymianę międzynarodową różnych państw: gospodarek wschodzących z krajami najslabiej rozwiniętymi, regionu Bałkanów Zachodnich z resztą świata oraz Francji z państwami Afryki. Problematyce Czarnego Łądu poświęcony jest również kolejny tekst, dotyczący procesów integracji ekonomicznej w ramach ugrupowania COMESA, tj. Wspólnego Rynku Afryki Wschodniej i Południowej.

Sześć dalszych opracowań skupia się na innych wybranych i ściśle ukierunkowanych zagadnieniach z zakresu wymiany międzynarodowej. Dotyczą one: wpływu handlu zagranicznego krajów Unii Europejskiej na emisję dwutlenku węgla, zależności pomiędzy sankcjami ekonomicznymi a stosunkami gospodarczymi Rosji, dywersyfikacji polskiego eksportu żywności wobec kryzysu w wymianie ze Wschodem, bilansu ryzyka TTIP (Transatlantyckiego Partnerstwa w Dziedzinie Handlu i Inwestycji) w obszarze liberalizacji handlu produktami rolno-spożywczymi, wyzwań stojących przed polską wymianą z zagranicą oraz struktury salda bilansu handlowego Polski w kontekście bezpieczeństwa ekonomicznego.

Jeszcze inne kwestie nurtują autorów kolejnych artykułów. Analizują oni saldo błędów i opuszczeń w polskim bilansie płatniczym, a także zastanawiają się nad wpływem przywracania kontroli granicznych na funkcjonowanie łańcuchów dostaw w Europie. Międzynarodowe łańcuchy dostaw znajdują się w centrum uwagi również następnego tekstu, który traktuje o znaczeniu ich rozwoju dla kształtowania zagranicznej polityki handlowej.

Innowacyjność i jej polityka to zagadnienie łączące pięć opracowań w dalszej części numeru. Poruszają one takie problemy, jak: współczesny model polityki innowacyjnej, jej doświadczenia w Brazylii i poszczególnych regionach tego kraju, powiązania pomiędzy działalnością badawczo-rozwojową i innowacyjną a koncepcją zrównoważonego rozwoju, badania stopnia innowacyjności przedsiębiorstw zloka-

lizowanych na terenach polskich parków technologicznych oraz znaczenie aliansów technologicznych w sektorze biofarmaceutycznym.

Ostatnie siedem tekstów zamieszczonych w bieżącym numerze „Ekonomii XXI Wieku” to opracowania najbardziej zróżnicowane pod względem tematyki. Można tutaj znaleźć artykuły zarówno poświęcone zagadnieniom o skali ponadnarodowej – nastawieniu państw nordyckich wobec wyzwań energetycznych, kontrowersjom wokół dyrektywy transgranicznej organów Unii Europejskiej czy aktywności zawodowej osób starszych w krajach Europy Środkowej, jak i dotyczące innych aspektów: optymalizacji kosztów w przedsiębiorstwach, specyficznych rozwiązań z zakresu e-handlu czy zależności pomiędzy edukacją nieformalną a sytuacją na rynku pracy. Warto też zwrócić uwagę na interesujący tekst zamykający numer – traktujący o poglądach J.S. Milla i G.S. Beckera na temat równości w społeczeństwie.

W imieniu Komitetu Redakcyjnego serdecznie dziękuję Autorom za podjęcie trudu przygotowania artykułów, a Czytelnikom życzę, aby lektura prezentowanych opracowań pozwoliła na poszerzenie wiedzy o procesach ekonomicznych zachodzących w otaczającym nas świecie oraz stanowiła przyczynek do własnych dociekań naukowych.

Wawrzyniec Michalczyk